

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra Negyedévre</p>	<p>Felolvas szerkesztő: IVJ. MÓRICZ PÁL. Kiadók és lapnyelők: HOFFMANN és KRONOVITZ.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 47. és 49. szám.</p>
---	---	--

Az utolsó mérkőzés.

[A szövetséget ellensék újabb diadala.]

Debreczen, február 21.

Vén Podmaniczky Frigyes báró, a régi híres és rettegett mamelukgárda rokkant beglerbége még hétfőn este áltatgatta, 'oborzotta mamelukjait, hogy a képviselőház keddi gyűlésére a legutolsó legényig vonuljanak fel. Még a beteg mamelukot sem hagyják otthon; mert a képviselőház elnökválasztás lesz az utolsó mérkőzés a pártok között. És ha a mamelukok az elnökválasztásnál is buknak, akkor végérvényesen összetörik az a több mint három évtized óta drótozott husosfazék, a mely ezt a bécsi pártot összetartotta és a haza veszedelmére ilyen mindenre kapható, telhetetlen csodaszörnyé hízaltta.

Nos hát a Tiszagárda, a végkészségbeesett, megritkított Tiszagárda fel is vonult az utolsó szálig, a szövetséget ellensék tömör sorait is igyekeztek titkos ármánykodásokkal megbontani és ma kedden a képviselőházban megtörtént az utolsó mérkőzés is. Vén Podmaniczky Frigyes báró, a rokkant mameluk beglerbég telesirhatja kockás skót kabátja valamennyi külső és

belső zsebét. A bécsi mamelukgárda az elnökválasztásnál is porig meggyőzött, még pedig a felülkerekedhetés reménye nélkül győzött meg; mivel az új választás eredménye kizárja, hogy a Tiszagárdához hasonló elemek az elnököt is czinkostársul fogadva, itt jövőben államcsinyekkel veszélyeztessék a haza békéjét és jobblétét.

Más rovatban számolunk be a házelnök választás lefolyásáról; itt csupán az elért sikert méltatjuk. A Tisza gárda az elnökválasztáshoz fűzött utolsó játszmáját is elvesztette, bár a kedves horvát képviselőket is bevonták a szövetségbe: — fényesen, behozhatatlan nagy szótöbbséggel győztek a szövetséget ellensék jelöltjei. Először a Kossuthpárti Justh Gyulát választották meg, mint a házelnököt, pedig a néppárti Rakovszky Istvánt és az Annyassy Gyula párti Bolgár Ferencet . . .

Ezen választás után a parlamenti csinyekkel való kormányzásnak a politikája nyakát törték. Tisza mehet Gesztre cukorrépat termelni. A hazafias magyar nemzeti alapon alakult, a jog, törvény és igazság szellemében vezetett képviselőházban az ő róka-lyukat bujkáló, farkaseroszakkal kéjelgő

Bécsnek kiarendált nemzetietlen és közveszélyes elveinek, törekvéseinek nincsen többé talaja és serege. Tisza most már végérvényesen elmehet Gesztre cukorrépat termelni, mint a jószágokat elletni és fialtatni; mert most már teljesen összetört a több mint három évtized óta drótozott husos fazék és — ha félre nem vonul — még ez a korgó gyomru mameluk had képes lesz felfalni őt, a baloskezü bukott vezért. Ez a mi bucsuztatónk, ez a mi üdvözlőnk az újabb nemzeti diadal napján.

A vasuti miniszterium.

[És a vidéki igazgatóságok.]

Az állami vasutigazgatás decentralizálásáról ismét érkezik hír, ezuttal egyik aradi lap révén.

Azt írja ez az újság, hogy a magyar királyi államvasutak decentralizációjának terve aránylag rövid idő alatt már valóra válik.

Szakkörökben már régóta dolgoznak a decentralizáció tervezetén, mely a vasutigazgatóság megszüntetése mellett a vidéki vasutigazgatóságok létesítésével foglalkozik, miáltal az üzletigazgatóságokká váló üzletve-

Emlékezzünk régiekről.

Irta: Zih Sándorné.

III.

A régi jó világban a szegény ember sorja is könnyebben ment, mert egy két birka, malacz hiba miatt nem zárták mindjárt a dutyiba, hanem az esküdt ur szépen lehozatta, jó sort hegedültetett rajta a mogyorófa pálczával, s el volt szépen igazítva minden.

Pedig bizony ez fájdalmas dolog is volt, meg szégyenletes is; volt biz, elég olyan ember a kinek örökre elment a kedve a bitangaságtól, ha az óriás erejű vasizmu bajdu elhegedülte rajta a tizenkettőt.

. . . Magas, szép szál legény volt Peczkés Laczi, a kire a neve is gangos járásáról, peczkés, hetyke magatartásáról ragadt.

Bár nagy lókötd, éjszakai zsvány volt, deresen még sohse fektűt, ez volt a dicsekedése.

Úlni tilt eleget, de hiába, az nem

fogott rajta, sőt még meglepéssel emlegette a vármegye kosztját, szállását.

Nem birt vele se szolgabíró, se esküdt, nem volt nyugodalma tőle senki fia ökrének lovának. Tisztában voltak vele a törvénytevő urak, hogy itt csak a deres segítene, de nem merték megveretni; mert a legény mellbajára hivatkozott, s azzal ijjesztgetődzött, hogy az ő száját menten elönti a vér, ha megmerik ütni.

Egyszer azonban mégis megjárta. Egy pár jó hizót akart elhajtani egy újfalui földbirtokostól, ki vármegyei esküdt is volt, de rajta vesztett, a gazda megcsipte.

— No Peczkés Laczi, most nem menekülsz meg a derestől!

— Meg biz én, tekintetes esküdt uram, mert tudom nem veszi fel a halálatot, ha a deresen elönt a vér.

— Jól van jól, Laczi, majd meg látod, most a deresen hagyod a Peczkés nevedet!

— Nem meri azt megtenni a tekintetes ur, mosolygott bizonykodva a legény.

Másnap kellő fedezet mellett az orvoshoz menesztette az esküdt ur Peczkés Laczit.

vizsgálná meg, nem üres szóbeszéd e, hogy nem alkalmas a legény a deresre?

Mikor megjött a válasz, az esküdt ur nevetve olvasta fel Peczkés Laczinak az orvosi bizonyítványt:

„Minthogy a paciensnek nem a melle üttetik, a büntetés végrehajthatandó.“

A peczkés legény sáppadtan, reszketve könyörgött:

— Inkább zárasson le tekintetes uram, akarmeddig, csak azt a csuftságot ne kövesse el rajtam, hogy megüttessen . . .

De bizony végrehajtották rajta kegyetlenül a reá szabott tizenkettőt, de attól fogva esküdtnek, szolgabírónak soha sem volt többet vele semmi baja, nem merete még egyszer megkockáztatni a derest.

Egy cigányasszony járta be egy forró nyári napon Sáp községét; jó aratásra számított, mert a férfi népség mind kint volt a mezőn, arattak javában, drága volt a dolgos kéz a nagy munkaidőben. A falusi asszonyokon jól kifogott a ravasz cigányasszony, hol egy, hol más kedves dolgot jö-

Csak rövid ideig tart.

Minden elfogadható árban lesznek eladva női ruhászövetek és mindennemű rőfös- és rövidáru cikkek. — Siessenek vásárolni.

Maradék Aruház

Piac-utca 19. szám.
Tisza palotával szemben.

holdig
éki ha-
t meg-
földet
aulovits

li belé-
an.

s 1-től
konyha,
ott egy
adó.

zens uri
fix fize-
al azon-
atalban.

ői óra
vénháztól
es meg-
a „Fe-

ti cég,
tő Hoff-
lájában-

!

dó

lávó-

5.

at.

Legfinomabb fajalmák és zöldbab.

Blous selymek igen olcsók.

zetőségek számának szaporítása is bekövetkeznék.

A kereskedelemügyi miniszter még a jelen kabinet ideiglenes vezetése idejében aláírja a decentralizációra vonatkozó miniszteri kiadványt és tervezeteket, melyek minden valószínűség szerint a törvényhozásban is tárgyalások alapját fogják képezni.

Érdekeset kölcsönöz e hirnek még az is, hogy a vasutigazgatóság közel jövőbeni decentralizációjának kérdése már a politikai köröket is foglalkoztatja, hol ama nézet lett nyilvánvalóvá, hogy ha a decentralizáció tényleg a közel jövő kérdése lenne, akkor szükségessé válnék már a jövő kabinetben a *vasutminiszteri tárca* létesítése. Ha a vasutminiszteri tárca létesítetik, akkor nyomban aktuálisává válik a *hadtestparancsnoksági székhelyek* részben újabb beosztása.

Vármegyénk és vidéke.

A kabai polgári kör vasárnap este jól sikerült táncmulatságot rendezett, melyen nemcsak Debreczenből, de a környékről is sokan részt vettek. Ott voltak a többek között: asszonyok: Szele Györgyné, özv. Lengyel Mihályné, Dávidházné, dr. Engländer Sándorné, Futó Sándorné, özv. Gere Lajosné, Dulházi Kálmánné, Lovász Lajosné, özv. Solyomné, Kovács Lajosné, Boda Józsefné, Bartha Györgyné, Gera Gyuláné. Leányok: Dávidházi Mariska, Szele Vilma, Lengyel Irén és Margit, Papp Mariska és Ilona, Gere Erzsike, Lovász Vilma, Solyom Ilona, Kovács Mariska, Tóth Mariska, Papp Ida, Barta Ilona, Győri Mariska. A mulatság, melynek főrendezői Lengyel Imre és Fabián István voltak, a reggeli órákban ért véget.

Sámsonnak nem kell a vasut. A D—n ujságolja ezt a sokféleképpen érdekes hírcskét:

„A Debreczen—Pallag—Sámsoni vasut építésénél a tegnapi nappal meglepő fordulat állott be. Sámson község képviselőtestülete a múlt évben a vasut építési költségeihez

vendült, hol meg fenyegetődött ragyaveréssel, véres tehéntejjel, mivel, mivel nem, de ugyancsak rakott tarisznya volt már a hátán.

Egy jómódu gazdasszonnyal azonban sehogysem tudott boldogulni. Hiába ijjesztette, vagy tán csabította másodszeri ferjhezmenéssel, igerteket lidereztőjást, a mely tudvalevőleg fekete kakas által kiköltetvén, annyi pénzt hord a házhoz, a mennyi csak kell. Rákerült a sor a nagy fehér kutyakra is, a melyek kísérteti fogják a háztájt, ha ő most mindjárt ki nem megy a temetőbe egy oldal szalonnával, s jól nem tartja őket, hogy ismét visszatérjenek elhagyott pihenőhelyeikre.

Az értelmes asszony csak nevette az ostoba beszédet, s készült berántani a töltött káposztát, mit az urának délre a mezőre kellett kivinni. A cigány asszony a hosszú álldogálás alatt megbizonyosodott felőle, hogy az asszony egyedül van otthon — s követelőzni kezdett. Mikor ennek se volt sikere, felkapott egy kést s leszurással fenyegette a gazdasszonyt. Az ijedtében sikoltozva kiugrott az ajtón, s hamarosan ráfordítva a kulcsot, bezárta a cigány-

60,000 koronával járult. A képviselőtestület a segélyösszeget azonban csak azzal a feltétellel szavazta meg, ha a kaucziót a miniszternél 1904. év végéig leteszi az engedményes. Ennek a feltételnek a kitűzött határidőre azonban nem felelt meg, mert a közigazgatási bejárás nem volt kitűzve. Az engedményes most újból kérte Sámson, adja meg a már egy ízben megszavazott segélyt. A képviselőtestület ez ügyben tegnap gyűlést tartott. Viharos, izgatott lefolyású volt ez a gyűlés, melyen Debreczen város képviselőtestületében Aczél Géza főmérnök jelent meg. A község háza előtt mintegy 300 ember állott, fenyegető magatartást foglalva azok ellen, kik a segélyt meg akarták szavazni. Az izgatott gyűlés azzal végződött, hogy a terrorizált képviselőtestületi tagok megtagadták a segélyt. Emiatt azonban a vasut építése nem marad el, de értesülésünk szerint Sámson község nem kap megállót, de még a közelben sem lesz megálló állomás.”

Hangverseny Nagybajomban.

Vasárnap este zajlott le a nagybajomi népkör ujonan épített óriási termében és mellékhelyiségeiben a sárréti kaszinó hangversenyyel egybekötött batyusbálja, mely az egyet agilis elnöke dr. Bakacs Béla főszolgabíró fáradhatlan buzgósága által nagy sikert ért el. A hangverseny egyes számai mind nagy sikert arattak. A hangverseny után reggelig tartó táncz következett. A háziasszonyi tisztet ösmert szeretetreméltóságával dr. Bakacs Béláné töltötte be, kinek nem csekély érdeme van a kiváló sikerben.

Tűz a tanyán. A balmazújvárosi határban levő Jenőháza tanyán — Lichtschein Dezső és Samu birtokán — tegnap nagy tűz volt. Leégett 14 méter hosszú és 5 méter széles kertészlak. A tűz úgy kuletkedett, hogy Pataki Ferencz kertész felesége kényeret süttött és a szalmát a kemence előtt hagyta. A szalma meggyuladt, ettől tüzet fogott a padlás és az egész épület teljesen leégett. A tűz mintegy 700 kor. kárt okozott, mely biztosítás úján megtérül.

asszonyt s elszaladt segítséget hozni a község házáról.

Természetesen deresre itélték a vakmerő cigányasszonyt.

Mikor Bagdit, az ismert óriásjerejű hajdut meglátta az asszony, rémületes jajveszékelésbe tört ki. A publikum, mely a deres látványosságát soha se mulasztotta el, — szinte eliszonyodott attól a rettenetes jajgatástól, a mit az elítélt véghezvitt. Nem használt semmit, hurrholták a szerencsétlent a pad felé. Egyszerre előlép a tömeg közül a cigányasszony embere, még az ő elvadult szive is mezmozdult a rémes látványra:

— Eresszék el azt az asszonyt, kiállom helyette én!

— Igazán kiállod! no hát gyere! Az előkészületek megtétele után a hajdu két kézre fogta a pálcát, s teljes erejéből rácsapott a cigányra.

— Jaj! ordítja el magát az ember, s azzal hirtelen felugrik, pillanat alatt szétléki az előtte állókat, s mire azok eszmélni kezdtek a történetekre, árkon, bokron tul volt, eltűnt az asszony is, sohase is kerültek többet arra a vidékre.

Az ugrai kerületben. Komádiból írják, hogy az ugra kerületben nagy lelkesedéssel kezdték meg a függetlenségi párt szervezését. A Komádiban nagy gyűlést tartott, amelyen a tagok nagy számmal vettek részt. Diszelnökké Nadányi Károlyt, elnöknek Bodó Bertalant, alelnökké Fésüs Dánielt, jegyzökké Papp Imre és Kiss Lajos komádi tanítót választották. A gyűlésen Merza Márton, az ugrai kerület volt függetlenségi jelöltje is jelen volt, aki sok ezernyi közönség előtt nagyhatású beszédet mondott. Utánna még Csák József és Papp Imre beszéltek. A gyűlés után zászlókkal csengő zenével, hazafias dalok éneklésével díszes körmenet járta be a községet, majd a község háza előtt Merza Márton ismét megköszönte az irányában megnyilvánult bizalmat. Beszédét zájossal éljenzés jutalmazta. Este az Ujvilág szállóban tiszteletére lakoma volt, a melyen számos sikerült pohárköszöntő hangzott el. Bodó Bertalan indítványára Kossuth Ferenczhez üdvözlő táviratot küldtek és táviratban üdvözölték Nadányi Károlyt a párt ujonnan megválasztott diszelnökét is.

Országgyűlés.

— Budapest, február 21. —

Annyi képviselő, amennyi ma gyűlt össze a Házban, aligha találkozik egyhamar megint az zsufolásig megtömött, forró levegőjű, cifra, színes ablaku teremben. Az ellenzékéről nem hiányzik talán öt ember sem s a kormánypárt is — úgy látszik — teljes számmal rukkolt az ülésre, amelyen megválasztják a képviselőház tisztikarát.

A hangulat friss és eleven. Ahogy az ellenzék ma felvonult, egyszerre megszűnt még a legnagyobb pesszimizmista szkepszise is: ez a had csakugyan verhetetlen! A szabadelpártról, amelybe Khuen-Héderváry próbál lelket önteni, savanyu arccal nézegetnek át a többségi padokra. Micsoda idők!

Az ülés lefolyásáról az alábbi tudósításunk referál.

Negyed tizenegy órakor foglalta el az elnöki széket Madarász József korelnök. A zsufolt teremben elült a zibongás, de percekbe került, míg a képviselőket elfoglalták a helyüket. A mai ülés jegyzőkönyvét Szunyog Mihály vezeti. A múlt ülés jegyzőkönyvét Kerese György olvasta fel. A protokollumhoz Rátkay László kért szót.

— A jegyzőkönyvben mondta — a császári és királyi apostoli felség legkegyelmesebb leiratáról van szó. A jelen esetben, amikor közjogi aktusról van szó, nincs császári felségről szó, hanem csak apostoli magyar királyról. (Nagy mozgás.)

Ugron Gabor: Ő felsége czime törvényeink által van megállapítva. Ezek szerint a királynak a czime „ő császári és királyi apostoli felség.” A jegyzőkönyv tehát helyes. (Helyeslés.)

Polónyi Géza: Ennek a vitának lehetett volna helye akkor, mikor a királyi leiratot felolvasták, most ezt eldönteni nem lehet. A jegyzőkönyv hitelesítését kéri.

Madarász József korelnök azután kijelentette.

— Miután a jegyzőkönyvhöz észrevétel nincs, azt hitelesítettnek jelentem ki.

A váratlan intermezzo után lelolvasták a király leiratát, melylyel újból kinevezte a főrendiház elnökét és alelnökét. A

korelnök ezután bejelentette, hogy Szalay Lajos, Lányi Bertalan, Török Béla, Terbócz István, Pisztóri Mór, Csepregy György, Kun Árpád, Kabdebó Gergely, Montbach Imre, Reisz Aladár, Piukovics József maoukra nézve összeférhetetlenségi esetet jelentettek be.

Majd bejelentette azokat a képviselőket, akik az osztályok megalakítása után adták be a mandátumaikat: elmondta, hogy újabban Rónay Elemér és Révay Mór mandátuma ellen érkezett be petíció. Ezután az osztályok jelentését olvasták fel. A második osztály jelentését Baross János olvasta fel, aki új képviselő módjára illedelmesen meg is hajtotta magát az előadói székben. Ő referálta el az ellenzék élénk mozgódása közben a Serbán Miklós mandátumának az ügyét is. Ezután Benedek János, Hammersberg László, Szász Zsombor, Szatmári Mór, Vertán Endre, Babó Mihály, Kálosy József és Egry Béla referáltak az egyes osztályok részéről. A korelnök összegezte az osztályok dolgát: 418 mandátum elege semmi kifogás nem esett, 25 megbízólevelet a b) és 4 mandátumot a c) osztályba soroltak. A kuriához Blaskovics Sándor, Rudnay István és Hodzsa Milán mandátuma ellen beadott petíciókról érkezett jelentés. Bejelentette a korelnök azt is, hogy Drakulics Pál, Somogyi Aladár és Horváth József mandátuma ellen kifogást tett.

Ezután kezdődött meg az elnökválasztás.

Elnökválasztás.

A szokott elevevességgel folyt a szavazás. A legelső szavazó, akit megjelenezték, gróf Andrassy Gyula volt. Sok ováció jutott gróf Apponyi Albertnek, gróf Batthyány Tivadarnak, báró Bánffy Dezsőnek, Darányi Ignácznak, Dániel Gábor szavazásánál dühös kacagás futott át az ellenzéken:

— Hol a formula? — kérdezték,

Hodossy Imrét nagy zaj fogadta:

— Hoch! Éljen! — kavargott össze-vissza a levegőben.

Justh Gyula nem volt a teremben. Mikor a nevét olvasták, valaki nagy derűtség közben felkiáltott:

— Még nincs itt! De mindjárt jön!

Három Kállay szavazott: csupa szinmagyar tipikus alak. Pap Zoltán jókedvűen kiáltott feléjük:

— Megjöttetek hát Ázsiából?

Khuen-Hédervárnál fergeteges zaj támadt.

— Itt nem lehet vesztegetni.

— Mit mondott Rigó!

— Nézze, a maga aratása! — hangzott balról.

A szavazás legizgalmasabb pillanata az volt, mikor Perczel Dezsőt hívta a jegyző. Egyszerre száz zsebkendő repült ki a zsebekből s sorra felugráltak az emberek a padokból, amikor a volt elnök csakugyan megjelent.

— Gazember!

— Disznó!

— Gyalázatos fráter!

— Hazaáruló!

Alig volt ember a baloldalon, aki ne rázta volna öklét Perczel felé. Ez krétafehéren lépett oda az urnához s kényszeredett mosolygással hajlongott. De csak pillanatig tartott ez a szerep-

lése. Hellebronth Géza felpattant a helyéből:

— Gyalázatos fráter! Nem sülyed el a szégyenletében, ilyen gaztett után még az emberek elé jönni! Bujjék oda, ahol senki sem látja!

Pap Zoltánnak szintén volt szava:

— Közállapotaink szomorú jele, hogy ilyen ember még szabadon járhat! Serbán Miklóst persze ezzel fogadták:

— Mi van a Born pénzével?

Serbán az ellenzék felé fordult:

— Semmi köze az uraknak ehhez!

Kaczagással fogadták ezt a váratlan felbuzdulást.

— Nem szégyenli magát, még magának áll feljebb! — dörögte Kubik Béla.

— Akkor lett volna ilyen önértetes, amikor alkudott! — mondta Pap Zoltán.

— Én nem félek az uraktól! — replikázott Serbán. — De itt már olyan zugó eláll hangzott fel az ellenzékéről, hogy jónak látta elvonulni a szinről.

Vojnits István szavazásánál udvariasan köszöntötte az ellenzék:

— Jól csinálta a választást! Köszönjük!

A szavazásnak negyed egy óraker volt vége. A szavazatszedő urnát felvitték az emelvényre, ahol megkezdődött a szavazatok összeszámlálása:

Az eredmény kihirdetése.

Fél egy óraker hirdette ki Madarász József korelnök az elnökválasztás eredményét. Beadtak 407 szavazatot. Ebből Justh Gyulára esett 230, Talián Bélára 168, 9 szavazólap üres volt, így tehát a Ház elnökévé 53 szótöbbséggel Justh Gyulát választották meg. Ezt az eredményt perczekig tartó éljenzés követte.

Az eredmény kihirdetése után 10 perces szünet következett.

Alelnökök, jegyzők.

Szünet után a korelnök elfoglalja ismét az elnöki széket.

Madarász József mindenekelőtt kifogásolja az imént kihirdetett eredményt. Tekintettel arra, hogy 9 üres lap volt, ennél fogva Justh Gyula általános többsége 62 és nem 53 mint előbb kihirdette. (Zajos éljenzés a baloldalon) Majd a két alelnöki állásra történt a szavazás.

Ezután az alelnöki állásokat töltötték be. Megválasztották Bolgár Ferenczet (diszidens) 232 és Rakovszky Istvánt (néppárti) 229 szavazattal. A jegyzői állásokra kivétel nélkül a szövetséges ellenzék jelöltjeit választották meg.

Háznagy lett Tóth János (48 as) 87 szótöbbséggel.

Madarász apó ezzel befejezte korelnöki tisztét. Isten áldását kívánta a Háza és a hazára. (Lelkes éljenzés.)

Kossuth Ferencz mondott köszönetet a Ház nevében Madarász apónak. (Helyeslés.)

Az új elnök.

Riadó éljenzés közt lépett a terembe a Ház új elnöke, Justh Gyula. Diszmagyarban volt ő is, az alelnö-

kök, a háznagy és a jegyzők is. Taps és éljenzés közt foglalják el helyeiket.

Justh Gyula tartotta meg ezután tartalmas elnöki megnyitóját. Azzal kezdte, hogy a nemzet tanúságot tett arról, hogy alkotmánya szent és sértethetetlen, amelyet büntetlenül nem lehet megsérteni. Se lényegét, se formáját. Az elnöki állásban teljesen független lesz és bár hű marad ott is elveihez, de pártatlan lesz minden irányban. Azon irányelveket fogja követni, amelyet nagynevű elődei. Kijelenti őszintén, hogy a múlt év november 18-iki csinyt házszabályalkotó jogforrásnak el nem ösmeri. (Taps és éljenzés.)

VÁROSI

SZÍNHÁZ.

Folyó szám 160. Bérlet 151-ik szám (A) Debreczen, szerda, 1905 február hó 22 én: Másodsor:

T. Csige Böske vendégléptével: Killicrancie herczeg.

Bnhóztos szerelmi történet 3 felvonásban.

Személyek: Jan Doungals Macbayne, Killicrancie herczeg — Palágyi Lajos, Henry Pitt-Wellby, képviselő — Csörtös Gyula, Ambrose Hicks, újságíró — Halász Alfréd, Alexander Macbayne, Észak-Szirtje várnagya — R. Nagy Gyula, Inas — Torkos Árpád, Pangburné grófné — Arday Ida, Lady Henriette Addison, leánya — Csige Böske v. f. Mulhollandné, gazdag özvegy Észak-Szirtjén — Hahnel Aranka, Macbaynené, gazdasszony Észak-Szirtjén — Virághatánné, Komornyik — Paksi Sándor, 1-ső szobalány — Erdélyi Lili, 2-ik szobalány — Gerőfi Rózsi.

Holnap, csütörtökön, február hó 23-án, bérlet 116 ik szám „B“

Troubadour.

Opera 4 felvonásban.

Műsor: Péntek, bérlet 117-ik szám „C“ — T. Csige Böske v. f. Killicrancie herczeg. Bohóztos szerelmi történet. — Szombat, bérlet 118-ik szám „A“ T. Csige Böske v. f. Gyurkovics leányok. Életkép. Vasárnap d. u. bérletszűnetben, félhelyárral Tavasz. Operett. Vasárnap este bérletszűnetben [elsőszőr] Saharai konzul. Bohózat.

A toloncz. Tegnap este Tóth Ede zseniális népsziműve került színre. Aggodalmat keltő döcögéssel indult meg, de mindinkább javult s kényesebb igényeket is kielégítően végződött. Különös dicsérettel Sugár Arának kell adoznunk, ki az este igazán képességeinek legjavát csillogtatta. Méltó partnere volt Mezei, ki — kivált az utóbbi időben — feltűnő igyekezettel árul el. Hanem a zsidó lányok kellemetlen és sem nem igaz, sem nem tetszetős „járgon“ utánzásukkal bizonyos disharmoniát vetettek a különben jó és gördülékeny előadásba. Minek oly szörnyen tulozni a zsidós beszédet? Pedig ej! ej! Rézi kisasszony, ne mondja, hogy nincs alkalm a járgont jobban, finomabban megfigyelni. Így aztán jelenségének bájos volta mögött az előadása biz' elmaradt. Tán ny rhetne sokat Lőrincz urfitól a jövő alkalomra, ki a maga nemében ismét egyszer tökéletes volt. Őszinte gyönyört okozott még Faragó remeke, a csavargó és Ebergényiné nagy igyekezettel, gondosan kidolgozott Ördög Sárája. Csak a mellékalakok ne volnának fiból; mert, ha az előadásra nem mondhatjuk ezt teljes őszinteséggel, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítette, annak egyedüli okai ok.

A szaharai konzul. Vasárnap lesz a premierje dr. Guthi Soma 3 felvonásos bohózatának, „A szaharai konzul“-nak. A bohózat főbb szerepeit Hahnel Aranka, Jesszenszky Irén, Krémer Jenő, Sebestyén Géza, Faragó Ödön, Csontos Gyula, Iványi Antal, Szilágyi Aladár és Halász Alfréd játsszák.

Új előfizetést nyitunk márczius 1-én 1 hónapra 1 koronával. Mindenki, aki lapunkat márczius 1-től jártni óhajtja, már mostantól ingyen kapja a lapot, s a fizetés csak 1-től kötelező, azonkívül ingyen adjuk, míg a készlet tart, a nagy tetszéssel fogadott Debreczeni Független Ujság naptárát is minden újonnan belépő előfizetőnknek. Jelentkezéseket elfogadunk a kiadóhivatalban Placz utca 47-49, valamint 18. és 339. sz. telefonjainkon is.

UJDONSÁGOK.

A Pester Lloyd kismémmizése.

— Dr. Legányi Gyula levele a szerkesztőhöz. —

A magyaroktól türt és a magyar pénzen kitarított, hirhedt magyar-német kozmopolita ujság, a Pester Lloyd már sokszor és következetesen bemocskolta a magyarságot a külföld előtt. A magyarságtól élvezett mindenjét a magyarság lepocskondiázásával szokta visszafizetni ez a nemtelen és szemérmetlen ujság, melynek legutóbbi dnruva kirohanását mi is ösmertettük lapunk f. hó 21. diki számában. Az eddigi gyalázkodásoknak és ócsárlásoknak a netovábbjág mérészkedett ez a nemzeti jellemnélküli, ez a sehonnai, kitarított és megtürt ujság; midőn az ellenzéki képviselők t. borának a képviselődházba felvonulását szemlélvén, azt „népvándorlás a legmélyebb Ázsiából“ epe-ömléses kifejezéssel bélyegző meg és a mindnyájunk eszményét képező nemzeti függetlenség kivívása esetére „kulturválságot“, a művelt nyugottól való elszakadást jósol hazánkra, durva és becstelentő kifejezések tömegével ócsárolván külföldi olvasói előtt a magyarságot. Barbároknak, vandáloknak lesajnálva a nemzeti eszmék kivívóit, kultúra elleneseknek gyalázva a nemzeti eszmék diadalát.

Ez már valóban több az elégnél. Ez már nyílt szembeszállítás a magyarsággal! Ha még idegen földön nyomtatott ellenséges ujság cselekszi ezt, akkor is föl kellene háborodnunk ilyen igazságtalan és gonosz célzatu támadásra. De még fölháborítóbb, hogy a magyar fővárosban nyomott, magyar kegyelemből megtürt, magyar kormányok pénztárából kitarított, magyarhoni olvasók-ezrei, egyesületek száza által is támogatott, ugynevezett magyar-német ujság cselekszi ezt és szolgáltat anyagot ellenségeink kárörmére.

Nem is lehet megítélni, hogy a szemtelenség, a hálátlanság, a gonoszság nyilvánul-e meg inkább ebben a czinkoseljárásban vagy pedig a nyílt hazaárulás? Ámde hogy e komisz és következetes kirohanásokban mindezen piszokból van valami: az bizonyos. Ezt tovább türti becstelentő gyávaság és vastagbőrűség volna a magyarság részéről. Elkövetkezett az ideje, hogy a magyarság leszámoljon a Pester Lloyd fertőzötes nyomtatványával. Hisszük, hogy Budapesten akad még olyan magyar

férfit, a ki a Pester Lloyd beste cikkelyének íróját kutyakorbácsal fogja azon külföldi szemétdombra kikorbácsolni, a honnét hozzánk belopódzkodott ez a hitvány firkász.

De magával a hirhedt ujsággal szemben is seprüt kell fogni a magyarságnak; mert a Pester Lloyd magyar gyalázó, magyar ellenes, becstelen árulásnak tekinthető kirohanása után nem lehet többé helye tisztességes magyar kaszinó, társaskör, kávéház és magánlakás asztalán. Minden tisztességes magyar embernek kötelessége odahatni, hogy undorító és fertőzötes piszokként seperjük ki a magyar helyekről ezt a lapot, a mely idehaza élvezett különleges helyzetéért és busás sápjaiért most és már sokszor ily feneketlen rosszindulattal fizetett.

Tudtunkkal Debreczenbe és vidékére is sok példányban jár ez a fertőzötes ujság, a melynek a kismémmizésére ezen sorainkat írjuk. Magyarok olvasátok felhívásunkat és cselekedjeteke e szerint a ti körötökben. Odafönt a képviselőink pedig a magyar gyalázó és hazaáruló-czélzatu ujság külföldi posta szállításának az elvonására és betiltására tehetnének lépéseket; a mint azt Debreczen város egyik előkelő polgára hozzánk intézett és itt közölt, figyelembe ajánlott levelében felveti:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Arra kérem, hogy jó volna lapjában egy felhívást kibocsátani valamenyi hazafias laphoz, hogy mozgalmat indítsanak a szennyest Pester Lloyd külföldi posta szállításának meggátlása végett.

A magyar kormánynak kötelessége volna saját kezdeményezésére megvonni a külföldi postaszállítást, de mivel a kormány is ludas és bünnös nevezett lap szemérmetlen kirohanásában, lévén felhivatalosa és erősen pénzelt lapja, nem várhatunk a kormánytól semmit.

Debreczen, 1905. febr. 21-én.

Tisztelettel
Dr. Legányi Gyula.

Szerencsétlenül járt kis leány.

Borzalmas játék a szecskavágóval.

Megrendítő szerencsétlenség történt kedden délelőtt Szatmári Gábor tanyai gazda nagycseri tanyáján. A szerencsétlen végü baleset áldozata Oláh Mária nevü 13 éves kis leány.

Ez a kis lány a tilalom daczára beszökött a szinbe, ahol a szecskavágó gép működésben volt. Ott játszott a gép körül, mignem a gép elkapta a jobb karját és azt teljesen összeronsolta.

Keserves jajgatására megállították ugyan a gépet, de már későn. A szecskavágó czafatokra vagdalta a boldogtalan gyermek karját.

Azonnal kocsira tették a szegény gyermeket és Hajdusámsonba vitték az orvoshoz, aki elkötözte a vérző kart és beszállította a debreczeni közkórházba, ahol műtétet végeztek rajta. A kis lány állapota életveszélyes.

Sikkasztó gazdasági intézőség.

Kétszeres sikertelen öngyilkossági kísérlet.

Kedden éjjel Dobos József ügyeletes rendőrbiztoshoz dult arczu fiatal ember állított be. A kifogástalan öltözetü ur röviden csak ennyit mondott:

— Sikkesztottam. Tartóztasson le.

Elmondta azután a meglepett rendőrbiztosnak, hogy ő Pál Lajos, a debreczeni gazdasági tanintézet volt intéző helyettese. Az állásáról szombaton lemondott, mert 400 koronát sikkasztott.

Saját beismerése alapján letartóztatták. Mile Pál rendőrfogalmazó a vizsgálólatot megindította, amelynek során kiderült, hogy a roz ultra tért fiatal ember csunyan visszaült a beléje helyezett bizalommal. Eddig a következő sikkasztásai derültek ki:

Elsikkasztott a kertészeti eszközök felszerelési alapjából 480 koronát, az ifjusági kaszinó teke-asztal pénzeiből 90, a szolgák fizetéséből 100, a tanári kaszinó alapjából 300 koronát. Megdézsmált minden alapot, amelynek kezelésével megbízták.

Mikor sikkasztásai kiderültek, lemondatták állásáról. Azóta a „Debreczen“ szállóban lakott, ahol kétszer is követett el öngyilkossági kísérletet. Először szublimátoldatot akart inni, másodsor a csuklóján felvágta az ereket. Végül is önként jelentkezett.

— **Személyi hír.** Kazy József miniszteri tanácsos Debreczenben van.

— **A szabad iskola** holnap (szerdai) előadása kivételesen félhatkor kezdődik és félhétig tart. Ez nem fogja semmikép zavarni az érdeklődőket, hogy dr. Bartha Béla kiváló előadásában gyönyörködjenek. A jeles professzor, kinek multkori előadására is temérdek ember gyült össze a kereskedelmi akadémia nagytermében, folytatni fogja a szocializmusról szóló tanítását. Minthogy rövid áttekintést nyújt a multkori előadásáról, azok is meg fogják érteni, akik a multkor nem lehettek jelen. Belépti díj nincsen, csak arra kérjük a közönséget, hogy pontosan jelenjen meg.

— **Bizottsági ülés.** A világitási bizottság ma, szerdán délután 3 órakor Körner Adolf tanácsnok elnöklete alatt ülést tart.

— **Új iparosok.** E hó első felében az alábbiak váltottak iparengedélyt: Kovács Gyula butorasztalos Darabos-u. 17. sz., Bányai Gyula czizmadia Jókai-u. 12. sz., Schnek Mózes mészáros Deák Ferencz-u. 12. sz., Varga Károly czipész Simonffi-u. 5. sz., Györfi Károly női szabó Szt.-Anna-u. 50 sz., Gulyás János czipész Homokkert 77. sz., Miklós Dezsőné és Markbreit Ignácz bőrdös Piacz-u. 26. sz., Buchbinder Hirsch czipész Arany János-u. 59. sz., Friedman Zelma rőfős kereskedő Zugó-u. 6. sz., Lieberman Mózes Mór szatócs Erzsébet-u. 4. sz., Szabó Gábor petroleum ker. Hadházi-u. 9. sz., Sipos Bálint szalonna ker. Csapó-u. 23. sz., Vilmos Béla vegyészeti termékek készítése Burgondia-u. 4. sz., Radovanovics János szentképek előállításá Iskola-u. 4. sz., Szabó János talyigás Kut-u. 44. sz., Kaszás István talyigás Olajütő 41. sz.

Az összes téli árukat, gyapjuszövet, parketek

Vége a Télnek

Női- és gyermek kabátokat bámulatos olcsón kiárulják

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI o z é g.

Debreczeni gyorsíró diadala.

A szegedi gyorsíró egyetemes országos pályázatát hirdető szentes levelező és vita gyorsírásra. Az ország minden részéről jelentkeztek versenyzők. Versenyzés során egy debreczeni gyorsíró, Kemény Ferencz két díjat nyert. A levelező írásnál a II. díj díjat, a vita versenynél az V. díj díjat nyerte el.

Protestáns-estély.

A debreczeni evang. reform. theologia akadémia hittan-szaki önképző társulata a kálvinista öntudat erősítése, ezéjából 1905. február hó 26-án, délután 5 órakor, a Bika-szálló disztermében tizennegyedik protestáns-estélyt rendez. Számozott ülőhelyek ára 1 kor. Páholy jegy 5 korona. Jegyek február hó 21-től kezdve Csáthy Ferencz ur könyvkereskedésében és este a pénztárnál válthatók. A terem fél 5 órakor fog kinyitattatni. A jövedelemből városunk szegény gyermekeinek bibliát vásárol és ajándékoz az ifjúság. A jobboldali mellékteremben ingyen ruhatár lesz. Az estély műsora:

1. Dicsőség... Angyalok kara. Madách J. Zenéjét szerzette Oláh Károly. Előadja a főiskolai énekkar. 2. A világosság előadást tart Gergely Antal mezőúri ref. lelkész. 3. Szavai Szűcs Margit urleány. 4. Magyar nóták. Rácz Károly zenekarának kísérete mellett éneklé Szilágyi Margit urleány. 5. Versek. Irta és felolvassa Baja Mihály budapesti hittanhallgató. 10 perc szünet. 6. Az első legáció. Elbeszélés a diákéletből. Irta és felolvassa Létay Pál Mennyhért hittanhallgató. 7. Bellini: Nyitány a „Norma” cz. operából. Vonósnyegyes. Előadják: Vásáry István I. hegedűn, Vásáry András II. hegedűn, Ehrlich József mélyhegedűn, Vásáry József gordonkán. 8. „Haldokló mellett”. Irta Tompa Mihály. Szavalja Adorján István hittanhallgató. 9. Közének: a XXIII. zsoltár 1. verse.

Katonai felülvizsgálat. A katonai felülvizsgáló bizottság február 23-án délelőtt 9 órakor a Pavillon-laktanyában vegyes felülvizsgálatot tart.

Képviselőleánya, mint doktorkisasszony. Egy szegedi fiatal urleány, Polczner Aurora, Polczner Jenő országgyűlési képviselő tudományos pályára készülő leányának szép tanulmányi sikeréről kapunk hírt Budapestről. Büszkeségük telhetik leányukban a szülőknek, akiket mostanában sok keserűség ért. Polczner Aurora kisasszony a tanári pályára készül, a bölcsészeti tudományokból kitűnően vizsgázott, már tavaly befejezve egyetemi tanulmányait. Mindvégig dicséretes siker kísérte tanulmányában, ma pedig már a doktorátusra készül a történelem és földrajzból. Az írásbelin már kitűnő készütséggel tulesett és az az elismerés érte, hogy földrajzi írásbeli értekezését „A hegyek csapadék-elosztó hatásának egy példája” címmel a „Földrajzi Közlemények” a Földrajzi társaság tudományos folyóirata közlésére, sőt díjazásra méltatta. Az érdekes munka a folyóirat 1905. évf. XXXIII. köt. 1. füzetében jelent meg. A képzett fiatal szegedi leányt egyuttal a Földrajzi Társaság tagjainak sorába választotta.

Elsőrangú gyógyviz.

Kiváló képtető és ótvágyomelő szer.

Málnási Mária-forrás

Izomösszetes alkális sós savanyvíz.

A Borsszem Jankó kitiltása.

A „Borsszem Jankó” című élelzap évtizedek óta a legválogatottabb inznltusokkal illeti a magyarságot. Hétről-hétre képen és írásban üti arcza a becsületes hazafiságot. A spekuláns szellem, mely eddig a „B. J.” éltetője volt, a legutóbbi választások előtt erősen bizva a győzelmében, egy Kossuth gyalázó verszetet bocsátott világra. A verszet megjelenése óta hetek multak el, de alig volt nap, amelyen a kaszinók, egyesületek, vendéglők és kávéházak látogatói, magánosok is számosan ki ne tiltották volna. Ma több helyről kaptunk értesítést a „B. J.” kitiltásáról. Ezek közül legérdekesebb a nagybányaiak állásfoglalása, melyről a következőket írják: „A polgári kör választmánya Torday Imre polgármester elnöklete alatt tegnap a Borsszem Jankót egyszer és mindenkorra kitiltotta a kör helyiségéből. A kitiltó indítványt, melyet a körnek több mint félszáz tagja aláírt, valamint a hozott határozatot a város közönsége oly nagy lelkesedéssel fogadta, hogy mozgalom indult meg az iránt, hogy a lapot az egész városból bujkottaltják.”

Midőn a *Borsszemtelen Jankó* ezen rég kiérdemelt országos megrendszabályozásairól és kitiltásairól hírt adunk, hiszük, hogy a bányai polgárság példáját Debreczenben is sokan követik.

Megőrült a börtönben. Különböző betörésekért és lopásokért került a debreczeni ügyészség börtönébe Bercsenyi Probst Ida 46 éves nő. Az utóbbi időben nem akart enni és buskomorra lett teljesen, majd utóbb dühöngeni kezdett. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy megőrült.

Meghaltak: Gombos Ferencz ev. ref. 50 éves, Bihari Teréz ev. ref. 72 éves. Mike Mária r. kath. 16 hónapos. Erdei Olga ev. ref. 7 hónapos.

A Máv altisztek dalköre. Beküldték: Tisztelettel felkérem a máv altiszti dalkör összes működő fagjait, hogy a folyó hó 22. dík. szerda estéli tanórán teljes számban megjelenni sziveskedjétek. Hora Károly karmester.

Tulzsufoltság a közkórházban. A debreczeni közkórház tulzsufoltságáról értesülünk ismét. A kórház 260 beteg számára van berendezve és ma is 400-nál nagyobb a beteglétszám, de az még napról-napra nő. A kórház kezelő személyzete alig tud helyet adni az ujonan felvett betegeknek, az olyanoknak, akiket nem lehet elutasítani. Itt van már valóban az ideje a közkórház rég tervezett kibővítésének.

„Víz az öregnek...” Az új politikai aera beköszöntésével ez a kedvelt szólam is megváltozik. Ismeretes, hogy ezzel a szólammal az elmúlt képviselőházi ciklusban az öreg, de Tisza István slepphordozásában tetterős, fiatal Sréter Alfrédet tisztelték meg, valahányszor kormánymentő tulbuzgóságában egy-egy közbeszólásra ragadtatta magát. „Víz az öregnek” — hangzott mindig az ellenzéki oldalon és ezzel az öregnek mindig ki is lehetett hozni a flegmából. A január 26-iki választások azonban az öregnek kirekesztették a t. Házból és amint az egykori följegyzésekből értesültünk panaszkodott is az öreg, hogy a harczban elveszett a vagyona és a kenyere. Megvált-

tozott hát a szólam, hogy „állást az öregnek”. Igaz, hogy másnap a felhivatalos czáfolat megérkezett, de hát rendes körülmények között (legalább a régi politikai világban) éppen ez mutatta az ellenzéki sajtó hírónek igazságát, Amint hogy ez most be is igazolódott a hivatalos lap tegnapi számában. Tisza István ugyanis még politikai halóporában is halás akarván lenni a hü esatlós érdemeiért, respéktálta az új szólamot és adott az öregnek szép állást. Most közli ugyanis a hivatalos lap, hogy a „m. kir. pénzügyminiszter Sréter Alfréd magánzó pénzügyi tanácsossá és földadó nyilvántartási felügyelővé nevezte ki.” Szerencsés Sréter Alfréd, akinek most már se vizet, se állást nem kell kívánni...

Halál az iskolában. A kegyes tanító rend házáat váratlan gyászset érte *Woggenhuber Oszkár* tanár elhunytával. A rendkívül képzett, tudós, fiatal paptanár, aki Debreczenben kezdte meg 10 év előtt a pályafutását, Nagykárolyban váratlanul elhunyt. A csatatéren érte a halál, az iskolában, tanítás közben a 34 éves, erőteljes, fiatal embert. Kedden temették nagy részvét mellett. A debreczeni rendház képviselőjében dr. *Jászai Rezső* igazgató-házfőnök és *Holzinger Imre* igazgató-helyettes jelentek meg az elhunyt rendtag temetésén.

Elhunyt dohánygyári tisztviselő. Az alábbi gyászlap érkezett hozzánk: Mély fájdalommal megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó férjnek, testvérnek, sógor-nak Nagy Ferencz dohánygyári tisztviselőnek folyó hó 21-én délelőtt fél 10 órakor, életének 28-ik évében, hosszas betegség után történt gyászos elhunytát. Drága halottunk hült tetemei folyó hó 23-án, délután 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Darabos-utca 29-ik számú háztól a nagytemplomban tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat, az elhunytak pályatársait és jó ösmerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Áldás és béke poraira! Bánatos neje: özv. Nagy Ferenczné, szül. Martinák Katalin. Testvérei és sógorói: Lajos nejjével Szegedi Eszterrel, Margit és Erzsike gyermekeivel; Károly nejjével Kiss Juliánnával, Ferike, Erzsike és Károly gyermekeivel. Elhalt testvéreinek gyermeke: Jolánka. Sógornői és sógorai: özv. Lehmann Gusztávné született Martinák Irma; Martinák Jusztina férjével Forray Dezsővel; Martinák Ignác, valamint számos rokon nevében is A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

A református egyház árvaügyi bizottsága február hó 24-én, délután 4 órakor ülést tart az egyház tanácstermében.

Kerékgártók gyűlése. Ma délután a kerékgártók ipartestületi szakosztálya délután öt órakor ülést tart. Az ülés tárgya: a 26-iki ipartestületi elnök választáson elfoglalandó álláspont.

Az áruló pálnka. Buczai Zuzsa cseléd, aki *Havas Dávid* nyugoti-utca 26. sz. a lakosnál szolgál, két üveg pálnkát lopott a gazdájától, aki úgy jött rá a lopásra, hogy feltűnt neki a leányzó különös jókedve, tántorgó menése és az, hogy a hölgy feltűnő sokszor megy a fáskamrába. Utána ment és rajtaérte, amikor jókat konyogatott a lopott pálnkából. A szeszélyes dézsahölgyet feljelentette a gazdája.

IAVALLATOK:

a torok, gége, légeső heveny és idült hurutjainak, a tüdőtuberculosis minden stádiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmainak, vérszegénységnek, köcsvény és izom-csontnál.

Kapható:

Kontsek Gőzánál

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

— **A Zion egyleti tagok figyelmebe.** A következő sorok közlésére kérek tünk fel: A Zion egyleti tagok ez uton is értesítettnek, hogy az 1905—1907 évekre egyleti szülésznőnek Popper Dávidné urnő, okleveles és városszerte előnyösen ismert szülésznő lett megválasztva. Lakik: Széchényi-utca 27. sz. alatt.

— **Tettenért tolvajok.** Kedden délelőtt a bádógos utcában az egyik üzlet elé kiakasztott téli kabátot elloptak két csavargó. A kabátot aztán összeveszték, amit észre vett a szemfüles rendőr és letartóztatta mind a kettőt. Kiderült, hogy a két 20 esztendőes suhancz, Szabó Lajos és Kiss Antal Hajduszoboszlóra valók és Debreczenből örök időre ki vannak tiltva. Lopásért már mind a kettő többször ült.

— **Czigány veszedelem.** Alig néhány hete kerültek ki a rendőrség fogházából Lakatos Teréz és Fáni cigányasszonyok, kik lopás miatt vesztettek a bűnügyi osztálynál. A két cigányasszony kedden délelőtt ismét a rendőrségre került. Ugyanis házról házra járva koldultak az utcákon és a koldulás ürügye alatt itt is, ott is elloptak mindent, ami a kezükbe került. — A tolvaj cigányasszonyokat becsukták.

— **Zsebtolvallás.** Kedden délelőtt a Dégenfeld-téri Megyaszai-féle hentes üzletben vásárolni akart özvegy Oláh Józsefné Futó Zsuzsanna. Az üzletben sokan voltak és a tolongásban valaki kihuzta Oláhné zsebéből a kendőt, amelynek csücskébe 90 koronája volt a szegény asszonynak. Az ügyes zsebtolvaj, mire Oláhné lármát ütött, megszökött.

— **Talált tárgyak.** Találtatott néhány darab ráspoly, igazolt tulajdonosa átveheti a II-ik ker. rendőrkapitányságnál. — Találtatott egy persely, igazolt tulajdonosa átveheti a II. ker. rendőrkapitányságnál.

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképiállítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatban látható.

— **Zene-estély a Magyar-Király kávéházban.** Napról-napra fokozottabb látogatottságnak örvendő, pompásan rendezett Magyar Király kávéházban ma este Kiss Béla teljes zenekarával hangversenyt tart. A figyelmes és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávész. gondoskodik.

Mi az ujság?

[Február 21.]

Nagy tűz Bécsben. Bécsből telefonálják, hogy ott ma reggel a Stengl Gusztáv tulajdonát képező zongoragyárban tűz támadt, mely a tűzoltóság óriási erőfeszítései dacára az egész berendezést és körülbelül negyven zongorát elpusztított. A kár 80.000 korona.

Új udvari tanácsos. A király Meirels Sámú nagybirtokosnak udvari tanácsosi címet adott.

Új nemesek. A hivatalos lap mai száma jelenti. A király Gomperz Miksa budapesti és Gomperz Zsigmond bécsi lakos, magyar állampolgároknak a magyar nemeséget díjmentesen adományozta.

Egy színész nő öngyilkossága. Fiuméből sürgönyzik, hogy az igen csinos 24 éves Weng Hedy, családi néven Leving Hedwig, berlini színész nő, aki csak pár nap előtt érkezett Zágrábból Fiuméba, tegnap a Hungá-

ria szálloda második emeletéről ledobta magát. A leugrás előtt a mindenáron halni akaró színész nő karbol-savat ivott. A kórházba szállítás közben meghalt. Az öngyilkos hiszteriás volt és öngyilkosságának oka család-dott szerelem.

Fenyő Sándor bűnügye. Fenyő Sándor ismert ügyét a Kuria III. tanácsa márczius 24-én tárgyalja. Előadó Dogarin Tamás kuriai bíró. . . Ha ugyan addig Fenyő ur ismét meg nem szökik . . .

Szergiusz temetése. A „Berliner Tageblatt” jelenti Pétervárról: A helyzet komolyságára való tekintetből elhatározták, hogy Szergiusz holttestét szerdán ideiglenesen a Csudow kolostorba temetik, és csak tavasszal helyezik nagy pompával Péter-Pál székesegyházba Péterváron. Az udvari miniszter értesítette a külügyminisztert, hogy a temetésnél az orosz udvar a külföldi udvarok megbízottjainak megjelenését ne kívánja. A moszkvai temetésen a császár nem lesz jelen.

TÁVIRATOK.

Postaigazgató államtitkár.

Budapest, február 21. Szalay miniszteri tanácsost a posta igazgatóját a király államtitkári méltóságra emelte.

Halálra ítélt nagyharcok.

Pétervár, február 21. A forradalmi bizottság halálra ítélte Vladimir és Alexis nagyharcok is. Az ítéletet legközelebb végrehajtják. Az udvarban nagy a rémület. Carskoje seloban az ostromállapotot kihirdették.

Darányi lesz a kormányelnök.

Budapest, február 21. A függetlenségi és 48-as párt ma este tartott értekezletet, amelyen megjelent Andrássy Gyula is. Egyhangulag tudomásul vették, hogy Darányi Ignác lesz az átmeneti kabinet elnöke, akinek megszavaznak 4 hónapi indemnitást és a rendes ujonczjutalékot, ezzel szemben a választási reformot követelik.

Véres lázadás egy fegyencz miatt.

Baku, február 21. Egy Balladi nevű gyilkossággal vádolt fegyencz elakart menekülni a börtönhöz vezető uton, de a kísérő legénység halálosan megsebesítette. Ennek az eseménynek a nyomán olyan híresztelések keltek szárnyra, hogy a fegyenczet, Ballalit előre megfontolt szándékkal megölték, a mi azután nagyfokú zavargást idézett elő, amelynek során sokakat megöltek és megsebesítettek. Intézkedés történt a rend helyreállítására. Ballali fivére a kormányzóhoz fordult azzal a kéréssel, hogy indítson vizsgálatot.

Bécs gyászolja Szergiuszt.

Bécs, február 21. A hivatalos lap mai száma jelenti: Néhai Szergiusz Alexandrovics orosz nagyherceg ö császári fenségeért az udvari gyász — legfelső rendeletre — szerdától, f. évi február hó 22-től kezdve tíz napon át, bezárólag márczius hó 3-ig változtatás nélkül fog viseltetni.

Magyar ezred az orosz hercegért.

Békés-Csaba, február 21. A 101-ik gyalogezred, amely Békés-Csabán állomásozik és amelynek Szergiusz orosz nagyherceg ezredtulajdonosa volt, ma rendeletet kapott, hogy a nagyherceg temetése napján istentiszteletre vonuljon és onnan hazatérve az ezredparancsnok emlékbeszédet mondjon Szergiusz nagyhercegről.

Törvénykezés.

Betörték a névestéjén. Kovács Gábor 16 éves fiút lopás büntetéseért 6 havi börtönre ítélték, mert 1904. évi december 16-án gazdája Nagy Ambur nánási lakostól, mikor az épen neve nap estéjét tartotta, felhasználta az alkalmat s a bezárt kamaráját feltörte, s onnan mintegy 14 kor. értékű buzát lopott el. Az ítélet jogerős lett.

Elítélt tolvajok. Somogyi Lajos püspök-ladányi születésű 37 éves helybeli napszámos 3 társával lopásbüntetével volt vádolva, azért hogy a múlt év június 38-án Busi Mihály helybeli gazdálkodó udvaráról 3 lóra való szerszámot elloptak s ezt eladogatták, ezen tettökért Somogyi Lajos 2 havi fogházra, Tóth Kálmán helybeli 18 éves ki már büntetve volt szinte lopásért 6 havi fogházra, és Kiss József helybeli szül. 14 éves fiu csak 5 napi elzárásra ítéltetett. — Barna Péter helybeli szül. 30 éves földmives pedig az orgazdaság büntette alól felmentetett. Somogyi és Tóth Kálmán felebeztek a többire jegerős az ítélet.

Leforrázta a saját gyermekét Vattai Andrásné Balaton Zsuzsanna szövati születésű nő, december 8-án mosott s egy forró vízzel telt kannát olyan helyre tette, hol a 3 éves Sándor nevű kis fia játszott, ez azt véletlenül felborította s a forró víz a gyermekre ömlött, mely alkalommal oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy az másnap meghalt. Az enyhítő körülmények mérlegelése mellett csak 10. korona pénzbüntetésre ítéltetett. Beleenyugodott s az jogerős lett.

Megbízta az italoizimboráját. Rác Gábor sárándi lakos 45 éves, súlyos testisértés büntet. volt vádolva azért, hogy a múlt év Szept. 11-én d. u. 3—4 óraker sárándon Pósa Józsefet egy táncmulatságból elhívta, hogy menjünk a korcsmába, utközben hevesen összeszólkoztak, s a vádlott kést rántott s azzal Pósat úgy összeszurkálta, hogy annak sérelmei 20 napon tul gyógyultak, ezen tettéért ma sok enyhítő körülmények mérlegelése mellett vádlott csak 8 napi fogházra s 10 korona pénzbüntetésre ítéltetett. Az ítélet jogerős lett.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1905. február 21.

Készáru 5 fillérrel drágább.	
1905. októberi buza	17.48.—50
1905. áprilisi buza	19.92.—94
októberi rozs	14.—02
1905. áprilisi rozs	15.50.—52
októberi zab	12.18.—20
1905. áprilisi zab	14.18.—20
1905. májusi tengeri	15.—02
juliusi	—
szeptemberi tengeri	—
1905. augusztusi repce	22.50.—60

REGÉNY-CSARNOK.**Rablótanya a rengetegben.**

[Regény.]

(Orosz eredetiből.)

De ez nem sikerült. Az ágylábai a padlóhoz voltak srófolva . . . Most Vladimir a földre hasalt és félig az ágy alá csur szott. Itt is több helyt megkopogtatta a padlót, itt sem fedezett fel rendkívülit; tehát felkelt és a gyertyát az asztalra tette.

— Semmi gyanúok! De azért mégis égve hagyom a gyertyát, legalább látom, ha valami történik.

A szobában nem volt kályha, azért olyan hideg volt, mint a farkasverem. Vladimir nem is vetette le a bundáját, azonban az álszakállát a székre dobta. Az óráját megnézvén, látta, hogy már jóval elmúlt éjfél.

Az ágy szélére ülven, Katinka felől elgondolkozott . . . Azt mondta, hogy visszatér. Kivezeti e házból. Megmutatja a faluba vezető erdei ösvényt . . . A fiatal rendőr nagyot sóhajtott.

— Pedig nem teljesíthetem a kérését. De nem nyugtalanítom azzal, hogy mitéle nyomra akadtam itt. Majd rájön ugyis.

A házban mély csend uralgott. A legkisebb nesz is behallatszott volna. Talán Péter és az öreg csárdás is alusznak már és Katinka majd csak jön?

Vladimir egyszerre csak azt veszi észre, hogy mind homályosabb lesz a szobácska. A gyertyatartóból majdnem egészen kiégett a gyertya, a mely már csak úgy pislogott, hogy minden perczen ellobban.

— Mi ez?

Felugrott. Szemügyre vette a gyertyatartót. Valami különös gyertya ez. Még az imént olyan darab volt, hogy azt hihette, világít még pár óráig. És ime most jó lesz, ha csak percekig pislákol. Nemsokára ki is aludt a gyertya, kábító, kellemetlen bűz támadt utána.

Vladimir mindjárt gyanakodni kezdett; — Ezt szándékosan cselekedték így: hanem ébren maradok.

A vakstótségekben ismét leült az ágy szélére. Megtapogatta, hogy a revolvere kéznél van-e, azután hallgatott.

Odakint a vihar mind gonoszabban dühöngött. Csapkodta, rázta a csárda vén tetjét és besüvitett a nyílásokon. Valóságos orkánra fajult, a mely fákat tördelt és hóval takarta be a tájat. A rendőr sóhajtott.

— Rettenetes éjszaka. Megfelelne egy második gyilkossághoz is. És ha ezek a gazemberek kint valahol elássák a meggyilkolt testét, a hó úgy betemeti a titkos sírgödört, a tavaszi olvadáskor még nyoma sem látszanék.

Még a titkos rendőr vasidegeit is meg rázta, ez a télen, kínos várakozás a sötét szobában, ahol az eltűnt kereskedő is, valószínűleg, utólszor éjszakázott . . . Ha pedig most az ajtón dörömbölve, a csárdást felriasztaná és újabb gyertyát követelne tőle, éppen ezzel figyelmeztetné a czinkosokat. Ezt pedig kerülni akarta. Egyébként Katicza is megígérte, hogy, mihelyt apja és vőlegénye lepihentek, visszatér. Ha tehát még nem jött, bizonyosan fent baglyoskodik a két jó madár.

A régi korhadt gerendák között időnként olyan iszonyatos nyiszorgás, recsegés támadt, hogy még Vladimir is borzongott a rémletes hangtól, a mely bizonyosan a szélvihartól származott; de most úgy rémlett, mint halálra vált embernek utolsó, kétségbeesett sikoltozása.

Már kosszu, kínos óra telhetett így el; midőn Vladimir egyszerre csak felneszelt. Valaki közeledett a szobácskához.

[Folytatjuk.]

Donogán és Somossy

DEBRECZEN. Kistemplombazár.

Mennyasszonyi kelegye**vászon, szőnyeg****Férfi és női fehérnemű.****Női divatárak.****Határozott árak.****Debreczenhez igen közel,**

vasuti állomás, igen élénk forgalmu terménykereskedés korlátlan italmérési joggal együtt családi viszonyok miatt eladó. Forgalma évente 250.000 koronát terményben és 25—30.000 koronát italban, szükséges tőke a vételhez 6000 korona, a többi megbeszélés szerint. Czim a kiadóban.

Finom Ruhaszövetekből, ruha- és bluz-selymekből

állandó és nagyszabásu

Maradék Vásárt

tartunk fenn.

Bosznay J. és Társa

nőidivat és szőnyeg áruház

DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.**Friss tea és****Kávé import****kitünő tea, kávé. Veresbélü narancs. Szilva, lencse, borsó, bab olcsó árak mellett.****Házi rozsliszt friss**

1 kg. 10 kr. kapható

Kohn Henriknél**Gróf Dégenfeld-tér 7. szám.****Debreczen iparának fejlődését**

mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy elsőrendű munkaerők telepednek meg minden szakmában. Ezt azon alkalmából mondjuk, hogy a **Kossuth-utca 8. szám alatt** Angol szabóhoz czimzett **férfi ruha üzlet** nyílt meg rövid idővel ezelőtt. Az üzlet tulajdonosa **Rosenberg József** igazi elsőrendű munkaerő, több éven át párisi, londoni és new-yorki elsőrangú műhelyekben foglalkozott. A világlátott iparos most Debreczenben érvényesíti külföldön szerzett tapasztalatait. Az idei tavaszon már bizonyára az általa készített elegáns öltönyöket fogja viselni

városunk előkelő közönsége.**Uj! Uj!****Maradék áruház****Kossuth-utca 15.****Most kerülnek eladásra**

miederek csak 40 kr., férfi finom kalapok 75, 98 és 1.25, kész lóden felső szoknyák 2.25, fiu öltönyök posztóból minden nagyságban 1 forint, valódi czérna vásznak és kanavaszok 30 rőfös 4 forint

Székely Jenő és Társa utódai**Kossuth-u. 15. sz., a gyógyszerházzal szemben.****Uj! Uj!****Egy üzlet berendezés eladó.****Árlejtési hirdetés.**

Árlejtést hirdetek a vezetésem alatt álló orsz. tanítói árvaház fiu növendékeinek 1905. 1906. és 1907. években szükséges téli és nyári ruháinak szállítására.

A részvenni óhajtok a szerződési feltételeket, ruhamintákat az árvaház irodahelyiségében minden köznap d. e. 9—12-ig megtekinthetik.

Árlejtési kívánók mutathatnak be maguk is mind a téli, mind a nyári ruhára alkalmas mintákat, csak hogy azoknak **hazai gyártmány**nak kell lenni s ez származási bizonyítvánnyal igazolandó.

Az árlejtés **február hó 28-án d. e. 9 órakor** az árvaház irodahelyiségében fog megtartatni, melyre az árlejtési kívánókat azzal hívom meg, hogy árlejtés előtt biztosítékul 400 kor. bánatpénz teendő le s az árlejtésben csak képesített és önálló szabóüzlettel bíró iparosok vehetnek részt.

A végleges határozatok a minták elbírálása után a szerződés jóváhagyásával a Vallás és Közokt. Ministerium mondja ki.

Debreczen, 1905. febr. 5 én.

Kozma László
árvaházi igazgató.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontúl min-
legkisebb hirdetés 40 fillér
dett minde-
nen szó 4 fillér. A
Vastag betűkből sze-
re szó 4 fillér.

1 üveg Érm-

24 kr.
1. **Illéki ó** 24 kr., 1 üveg **Ezerjó ó**
1 üveg **Rizling 4 éves** 32 kr.,
üveg **Villányi siller ó** 26 kr., 1/2 liter
Jamaika rum 40 kr., 1 dkg. **Császárke-**
verék tea 5 kr., 1 üveg **Finom gyógy-**
cognac 10, 25, 35, 45, 55, 75, 1.—, 1.25,
1.50, 2.—, 1 kg. **Nagyszemű szilva** 10
kr., 1 kg. **Házi lekvár** 20 kr., 1 liter **Pet-**
roleum 16 kr., 1 doboz **Király peme-**
fubonbon 10 kr., 10 dkg. **Törmelék cso-**
koládé 10 kr., 1 kg. **4 fajtából vegyített**
kávé 1.20 kr., 100 kg. **Száraz csertölgyfa**
1 frt. **Merkli Ferencz**nél, **Füvészkert-u. 14.**
sz. **Telefon 374 sz.**

1 kg. szép **mazsola** 36 kr. 1 kg. **papir héju**
dó 20 kr. 1 kg. **boszniai szilva** 10 kr. 1
kg. **családi kávé** 1 frt 20 kr. **Kertész**
Miklós fűszer üzletében, **Csapó-u. és ke-**
nyér-piac sarkán.

Ora javítás szakszerűen és olcsóbban mint
bárhon csak is **Kurián Gyula** órásnál **Deb-**
reczen, Piacz-u. 42.

Eladó ház jövedelmez 260 frt, a vételhez
1000 frt készpénz szükséges. **Czim a**
kiadóba.

Gazdasszonyi állást keres egy özvegy asz-
szony szerény föltételek mellett egy ma-
gányos polgár emberhez. **Czim a kiadóba.**

Angol szalon öltöny, alig használt jutányos
arban **eladó Piacz-u. 42. hátul az eme-**
leten.

A Szepesen 1097 □ öl fekete föld és 97,
136, 1018, 860, 436 katasztrális hold fe-
kete földek gazdasági épületekkel ellátva
eladók. Jelentkezéseket elfogad a kiadó-
hivatal.

Csillag-utca 35, 37, 38 és 40 számú új adó-
mentes házak elköltözés miatt kedvező
feltételek mellett **eladók. Értekezhetni**
Könyvtelep 31. szám. (az olajútó mellett)
a tulajdonossal.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsó-
ban csakis **Kurián Gyula** órás és éksze-
résznél **Debreczen, Piacz-utca 42.**

1 db. **gázizzótest** kiváló finom **16 és 25 kr.**
1 db. **gázlámpaüveg**, legjobb **12 kr.** 1 db.
gázgyújtó 50 kr. 1 garnitur **szeszégő**
mely bármily **petroleum lámpára** alkal-
mazható, **gázfénnyel ég**, nem **füstöl**, nem
kormoz és nem **veszélyes 3 frt.** Kapható
Merkli Ferencznél **Füvészkert-u. 14. sz.**
Telefon 374. sz.

Egy tőzsde megvételre kerestetik. **Czim a**
kiadóhivatalban.

Szélűző, görcscsillapító Bibergeil-csöppek.

Egy az étvágyat gerjesztő és az emésztést előidéző házi szer.

== Egy üveg ára 1 kor. ==

2 üvegnél kevesebb (Utánvét K 2.50)
postán nem küldetik. — Kapható

Julius Bittner's gyógyszerésznél
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

Az üzlet teljes felosztása miatt
hatóságilag engedélyezett

végkiárulás Szifft Aladár

Piacz-utca 24.

Miután a kiárulás már csak rövid
ideig tart, azért az összes még
raktáron lévő áruk

minden áron

végkiárusítottatnak.

Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapi-
rokra, valamint helybeli és vidéki pénz-
intézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalno-
koknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra
a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemü felvilágosítással szí-
vesen szolgál
az intézet ügyvezetője.

A Dr. Borsos-féle hajszesz és hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hull-
lását, a hajvégek megtörését, a
haj molyosodását. — Teljesen
ártalmatlan. — Elősegíti a haj
növést és annak színét nem
változtatja meg.

1 üveg hajszesz ára 1—2 korona.
1 tégely hajkenőcs ára 1 korona.

Kapható:

MIHALOVITS J. gyógyszerésznél
DEBRECZEN, Főtér 31. sz.

Saját ma-
gát káro-
sitja, aki
szőlőolt-
vány-szük-
ségletét
nem fedezi

a Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepénél.

Tulajdonos:

Caspari Frigyes Medgyes, Nagy-
küküllőmege.

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron
naponta több mint 2 millió liter vízzel
öntözte, miáltal az oltványok ideálisan
fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és
bérmentve.

Hajduvármegye és Debreczen sz. kir.
város Főispánja.

114/1905.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvény-
hatóságánál 3 (három) rendőrfogal-
mazói és 1 (egy) irodatiszti állás üre-
sedett meg. Ez állások közül egy ren-
dőrfogalmazói állás kinevezés, két
rendőrfogalmazói és az irodatiszti állás
pedig az alábbi határidő lejártá után
tartandó legközelebbi rendes közgyü-
lésen választás útján fog betöltetni.

A rendőrfogalmazói állások mind-
egyike évi 1800 korona fizetés és 400
korona lakpénzből, az irodatiszti állás
pedig 1400 korona fizetés és 300 ko-
rona lakpénzből álló javadalmazás-
sal van egybekötve.

Azok, a kik ezekre az állásokra
pályázni kívánnak s a törvényes mi-
nősítést kimutatni képesek, felszerelt
pályázati kérvényeiket hozzám folyó
évi márczius hó 1. napjáig annyival
is inkább nyuítsák be, mert a később-
ben érkező pályázati kérvények figye-
lembe vételét nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán
megüresedendő állásokra is pályázat
nyitattik.

Debreczen, 1905. február 14.

Domahidy Elemér,
főispán.

A Gróf Degenfeld József és Dr. Balkányi Miklós urak "Erzsébet" szőlőtelepén

kitűnő minőségű gyökeres szőlő-
vessző, nemes gyümölcs-oltvány és
spárgagyökér **olcsón megrendelhető**

Iroda:

Debreczenben, Kossuth-utca 32. sz.

INDRA TEA

a legjobb és legfinomabb tea a világon! Melange a
legfinomabb és legerősebb china, ceylon- és indus-
teákból, kapható a jobb fűszer-csemege kereskedésekben
és a grogueriában. — Nagyban szétküldés: **Indra**
tea import company, Trieste.